

Prof. dr hab. Ewa Biegas
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie , pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)*.

Dotyczy:

Wykonania w ramach prowadzonej działalności naukowej dzieła w postaci sporządzenia autorskiej recenzji dotyczącej rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pani Yilin Zhang w związku z wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki , w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Yilin Zhang pod tytułem „Studium porównawcze wizerunków kobiet w chińskich i zachodnich operach na przykładzie Huniu w operze Guo Wenjinga *Rikszarz* i Mimi w operze Pucciniego *Cyganeria*” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wyżej wymienionym tytułem.

Dzieło artystyczne stanowi nagranie CD, na które składają następujące się arie oraz duety z opery G. Pucciniego „*Cyganeria*”

- duet Rodolfo i Mimi : „Chi e la?...Scusi”
- aria Mimi : „Si, mi chiamato Mimi”

- duet Rodolfo i Mimi: „O soave fanciulla”
- duet Marcelli o Mimi : „Mimi? Speravo di trovarvi qui”
- aria Mimi : „Donda lieta usci”
- duet Rodolfo i Mimi :”Sono andati”

A także następujący duet Huniu i Fuzi oraz śmierci Huniu z opery Guo Wenjinga „Rykszarz”:

Utwory te zostały nagrane w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Realizacji nagrania dokonała dr hab. Ewa Lasocka. Solistce towarzyszył przy fortepianie dr Krzysztof Trzaskowski, natomiast partię Rodolfa wykonał dr Yin Shenglin, partię Marcella prof. dr hab. Ryszard Cieśla zaś partię Fuzi dr Xue Wenjing.

Bez wątplenia, po partię Mimi sięgają śpiewaczki w pełni artystycznie dojrzałe, nie tylko pod względem posiadania znakomitej techniki wokalne ale także w pełni ukształtowanej osobowości muzycznej. Pani Yilin Zahn już swoim pierwszym wejściem w duecie z Rodolfo robi bardzo pozytywne wrażenie oddając melodykę pucciniowskiej frazy połączoną z odpowiednią interpretacją słowa . Arię „Si mi chiamato Mimi” śpiewa prosto , bez zbytnej egzaltacji uchwycając nader trafnie charakter głównej bohaterki opery. Sopranistka maluje bogatą paletę przeżyć emocjonalnych przeplatając lekkie radosne frazy z uczuciami niosącymi cięższy ładunek wewnętrznych rozterek zachowując niezmiennie świeżość i młodość głosu . Wszakże samemu Pucciniemu zależało na wiernym oddaniu rozterek owej młodości . Po lekturze „Scen z życia cyganerii” H. Murgera wypowiedział się następująco : „ Książka podbiła mnie z miejsca. Poczulem się jak w rodzinie :młodość, świeżość, namiętność, wesołość , łzy wylane w milczeniu,, miłość która daje radość i każe cierpieć. Są tam ludzie , uczucia , jest serce...” Pani Yilin Zahn oddaje zamysł kompozytorski panując zarazem nad warsztatem technicznym. W duecie „O soave fanciulla” z łatwością sięga po wysokie c . Wykonując partię Mimi swobodnie porusza się po całej skali głosu nie stroniąc od charakterystycznych dla Pucciniego zmian dynamicznych, agogicznych, kolorystycznych i harmonicznyc. Zarówno we frazach śpiewanych w wyższej jak i niższej tessiturze głos na płycie CD brzmi nośnie i krągło. Zważając na ciepłą, przyjemną barwę głosu od czasu do czasu brakuje filowania dźwięku do dynamiki piano w wyższym rejestrze, co w żadnym stopniu nie wpływa na pozytywną ocenę doktorantki. Sporządzając recenzję nie sposób nie odnieść się

także do odpowiedniej wymowy języka włoskiego oraz dykcji. Obie w przypadku doktorantki są bez zarzutu. Nie inaczej jest w przypadku wykonywania przez sopranistę partii Huniu. Bliskość języka oraz kręgu kulturowego pochodzenia kompozytora i śpiewaczki dają się zauważyć od pierwszych fraz. Swoboda z jaką wykonuje sopranistka swą partię imponuje wyczuciem pauz, lekkością myśli frazy i oddaniem poruszającego tekstu pod względem interpretacyjnym. Melodyka i metryka zarówno duetu jak i arii doskonale oddają akcentację języka chińskiego. Śpiewaczki w duecie z dbałością wolumenową przenikają się frazami muzycznymi tworząc prawdziwie kameralną spójność. Pani Yilin Zahn świetnie oddaje charakter kapryśnej, wyrachowanej bohaterki tym samym pokazując umiejętność zróżnicowania interpretacyjnego pomiędzy partią Huniu (duet) i Mimi. Z pełną smutku, poruszającą arią śmierci Huniu doktorantka poradziła sobie doskonale. Jej barwa głosu, zmiany dynamiczne, efekt „łkania” - jakże konieczny wyrazowo w ostatnich dźwiękach, lekkość poruszania się wśród zawłości metrycznych – to wszystko znakomicie oddaje ekspresję emocjonalną bohaterki opery „Rykszarz” oraz wpływa na bardzo dobrą ocenę śpiewaczki. Bez wątplenia obie opery przedstawione przez doktorantkę charakteryzuje kompozytorski zmysł teatru, znajomości psychiki widza oraz poczucie umiaru. Wszystkie te cechy wplecione w dźwięki muzycznych fraz obrazuje w niezwykle prawidłowy sposób pani Yilin Zahn.

Na szczególne uznanie zasługują współtowarzyszący sopranistce na płycie muzycy, na czele ze znakomitym pianistą dr. Krzysztofem Trzaskowskim. Do wysokiego poziomu odbioru dzieła artystycznego bez wątplenia przyczynili się także śpiewacy: dr Yin Shenglin, prof. dr hab. Ryszard Cieśla oraz dr. Xue Wenjing.

Założony cel artystyczny dokumentuje w sposób czytelny opis dzieła

Do dzieła artystycznego załączona została praca, w zamierzeniu stanowiąca opis tegoż dzieła. Praca skonstruowana została w sposób prawidłowy pod względem metodologicznym. Składa się na nią wstęp, pięć rozdziałów, zakończenie stanowiące podsumowanie, podziękowania, bibliografia, abstrakt z jego tłumaczeniem na język angielski oraz aneks 1 stanowiący opis inscenizacji oper Guo Wenjinga a także aneks 2 będący listą kompozycji Guo Wenjinga wyłączając muzykę filmową.

We wstępie autorka wprowadza czytelnika w tajniki swych poszukiwań naukowych badających zależności wynikające ze studium porównawczego wizerunków kobiet w wybranych przez doktorantkę operach . Ukazuje cele i znaczenie badań, ich stan oraz metody.

W pierwszym i drugim rozdziale kandydatka do stopnia doktora wprowadza do problematyki genezy powstania dzieł obu kompozytorów, umieszcza także libretto oper w perspektywie głównych bohaterek dzieł muzycznych .

Rozdział czwarty to dogłębna analiza porównawcza obu partii wskazująca na podobieństwa i różnice na podstawie wcześniej omówionych charakterystyk dramaturgicznych postaci .

Pierwsza część rozdział piątego poświęcona jest omówieniu wybranych inscenizacji opery „Rykszarz” w Chinach i za granicą, zaś druga część rozdziału to omówienie wybranych inscenizacji opery „Cyganeria” w Chinach ukazując w ten sposób wiedzę o procesie asymilacji kulturowej pomiędzy Chinami a Europą.

Przybliżenie postaci i znaczenie dokonań chińskiego kompozytora Guo Wenjinga doktorantka umieszcza w dwóch aneksach .

Zakończenie pracy to znakomite podsumowanie i wnioski, napisane potoczystym językiem, które samo w sobie stanowi subiektywne spojrzenie na obraz kobiet wybranych przez kompozytorów na główne bohaterki swych oper z punktu widzenia zarówno dzieł muzycznych jak i literackich oryginałów.

Wszystkie rozdziały mają bardzo przejrzystą narrację, napisane są komunikatywnym, barwnym językiem, a przede wszystkim wnoszą ważne i interesujące informacje dotyczące problemu zawartego w tytule opisu dzieła artystycznego .

Omawiana praca została napisana poprawnie zarówno pod względem językowym jak i odpowiedniego zastosowania przypisów. Doktorantka głęboko i wnikliwie eksploruje problem zawarty w tytule, co czyni dysertację bardzo ciekawą.

Konkluzja

Reasumując, praca doktorska mgr Zhang Yilin składa się z dwóch ściśle korelujących ze sobą elementów: dzieła artystycznego dopełnionego badawczo-naukowym opisem. Całość stanowi istotny wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)*.

Pracę doktorską Pani mgr Zhang Yilin przyjmuję.

prof. dr hab. Ewa Biegas